

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Дер. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: B'ergen 4-5557 + Тел. У. Н. Союзу: B'ergen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ОДНА ТРЕТИНА В БЮДЖЕТІ НА ОБОРОНУ

Вашингтон, 9 січня. — Президент Труман пред'явив конгресові федеральний бюджет на скарбовий рік 1951. У ньому передбачує уряд видатки на \$42,439,000, тобто на \$858,000,000 менше ніж в біжучому фінансовому році. Приходи передбачені на \$37,163,000,000, тобто на \$5,133,000,000 менше від розходів, і тому вказаний дефіцит у бюджеті на згадану суму. Це вже третій з черги бюджет, в якому знаходиться дефіцит.

Найбільшу рубрику в видатках займає оборона країни, на яку призначено \$13,545,000,000. Ця сума становить приблизно одну третину всіх видатків і є вища на \$400,000,000 ніж винесли видатки в бюджеті на біжучий скарбовий рік, який кінчиться 30 червня. Згадуючи про видатки на оборону, президент заявив, що „нам треба держатися в відповідній військовій потужності“ для втримання світового миру. У видатках на оборону зменшені видатки на воєнну флоту, а за те підвищено видатки на повітряну силу. Крім того призначено в бюджеті \$650,000,000 на втримання в магазинах стратегічних матеріалів. На дальший виріб атомових бомб призначено в бюджеті \$817,000,000.

На ведення закордонних справ передбачений видаток у висоті \$4,711,000,000, а з них призначено \$3,100,000,000 на План Маршалів. Це вказує, що видатки на допомогу закордонним країнам зменшаться на 20 відсотків. Хоч видатки на закордонні справи дуже високі, то президент заявив, що „це є мінімальні вимоги для успішного ведення наших планів“. Видатки на допомогу для втілювачів і на „діпів" значно зменшено, як теж призначено розмірні малі суми на введення в життя Четвертої Точки інвентураційної промови президента, тобто на розвиток недоврозвинених чужинних країн.

Увесь бюджет складений на нових рахункових методах, згідно з дорученням Гуверової Комісії для Організації Екзекутивної Ділянки Уряду. Видатки почергові відповідно до діяльності федерального уряду і тому їх перегляд зрозумілий і для нефахових людей. Крім того сформувано приходи й видатки і ясно зазначено дефіцит. Згадано теж про дефіцит з двох минулих років у висоті понад сім біліонів.

ГОЛОВНИЙ УРЯДОВИЙ СВИДОК В СПРАВІ БРИДЖЕСА ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО НЕПРАВДИ.
Сан Франциско. — Сетон Росс, який складає свідчення по стороні уряду для підтримання обвинувачення Гері Бريدжеса в кривоприсязі, признався до брехливих зізнань в справі свої минулими. Він не є американець з роду, як представляв себе в суді, а натуралізований громадянин, який під ім'ямом Розенштайна приїхав до Нью Йорку з Польщі семирічним хлопцем.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ БЮДЖЕТУ В КОНГРЕСІ.
Негально після оприлюднення федерального бюджету появилася в конгресі сильна опозиція проти високих видатків і домагання об'єкти видатків. Два демократичні сенатори, а саме Гері Ф. Байд з Вир-

У КОНГРЕСІ ВИДВИГАЮТЬ ПОТРЕБУ ЗВ'ЯЗКІВ З ЕСПАНІЄЮ

Вашингтон, 9 січня. — Конгресмен Джан Кі, демократ з Вест Вирджинії, видвинув у палаті потребу віднови дипломатичних зв'язків з Іспанією, отже і з теперішнім режимом ген. Франка. Конгресмен Кі є головою палатної комісії закордонних справ. Департамент стейту виявив, що є в порозумінні з конгресменом. Кі заявив, що аргументація в промові є його власна, а не департаменту стейту. Він нагадував режим ген. Франка, як фашистський, однак твердив, що віднова дипломатичних зв'язків з Іспанією вийде на користь Злученим Державам. Промовець згадав про резолюцію Об'єднаних Держав з 1946, щоб усі держави відтягнули своїх дипломатичних представників з Іспанії, однак ця резолюція не досягла цілі і не слабила режиму Франка, твердив він. Як головний аргумент для віднови зв'язків подав Кі положення Західних держав, які не є в спроможності організувати оборону Європи перед більшовиками без участі Іспанії. Він надіється, що теперішні перешкоди до признання Іспанії скінчаться.

ГУБІЧЕВ ПРОГРАВ У ЗМАГАННІ ДО НЕДОТРОКА НОСТИ В СУДІ.
Нью Йорк. — Валентин Александр Губичев, який домагався звільнення згідно американського судництва на цій підставі, що він є записаний як третій секретар советського міністерства закордонних справ, програв свою справу в федеральному суді, де тепер відбувається передпроцесове поступання. Суддя Сильвестер Райен видав рішення, яке покривається зі становищем департаменту стейту у його справі. Суддя признає, що деякі советські громадяни приїздили в Америку з дипломатичними паспортами і їх приймає з чести до відома департаменту стейту, однак в практиці такі паспорти не мають значення, бо такі „дипломати“ не сповідають ніяких дипломатичних функцій. Коли ж на такій підставі „дипломати“ домагаються ще для себе привілею безкарності в судах, то це зовсім не повинно мати місця. Губичев обвинувачений федеральним урядом у шпигунстві на спільку з американською громадянкою Джулією Коплон. Вона вже засуджена за шпигунство в федеральному суді в Вашингтоні, а тепер поновно стає під суд за заті на спільку з Губичевом.

ДЖЕССІ ДЖОВНС В НЬО ЙОРКУ.
До готелю Генрі Гудсон у Нью Йорку заїхав старенький дідусь з довгою сивою бородою на видування. Коли винаймали кімнату і поклався до ліжка, за ним прийшли інші старі люди, хоч у молодшому віці. За короткий час явилися кореспонденти і радієві оператори і почалася дискусія по радіо. Дідусь каже, що він є ніким іншим, а славним розбійником з Техасу, Джессі Джовнс, який (як записано в історії, згинув від пострілу в битві в 1882 році. Значить, він мав би тепер 102 роки життя. Його прибічники, які колись брали разом з ним участь в нападках на залізничні поїзди, мають інший вік життя. Між ними є полк. Джеймс Г. Дейвис з Нашвилу, устєйї Тенесі, якому тепер повинно минути 109 років життя і Роберт Е. Лі, який був прибічником славного Вофало Біла, що помер в 1916 р. Між журналістами панує згод, що ціла компанія, яка приїхала до готелю Гудсон, грас свого роду театральну фарсу. Во-на хіба може причинитися до розпалення дитячої фантазії при творенні легенди про до-бродійного розбійника, Джессі Джовнса, який ограблював по-дорожних, а пограблені гроші роздавав між бідних.

АМЕРИКА ВИГОТОВЛЯЄ ДОПОМОГУ ДЛЯ АЗІ
Вашингтон. — Ніл Станфорд, кореспондент Крісччен Сіанеєс монітора довідується, що уряд Злучених Держав підготує повний план допомоги для Азії у її боротьбі проти комунізму. Довкруги теперішнього комуністичного режиму в Азії творяться оборонний півмісяць з тих країн, як Японія, Південна Корея, Філіппини, Малайя, Бурма, Французький Індокитай, Індонезія, Пакистан, Індія, Іран і Туреччина. Спротив президента Трумана з останньої суботи проти військової окупації Формози вважається останньою уступкою перед походом комунізму. Дальші спроби займання комуністами різних країн натраплять вже на організовану оборону.

Договори з вичисленими країнами для оборони перед комуністами є обосторонні, тобто між Америкою й урядом тих країн. Американська допомога буде постачати для кожної країни зокрема на підставі договору, а не спільно для всіх країн, як це зроблено в Європі.

ПОМЕРЛА НАГЛОЮ СМЕРТЮ ПІД ЧАС БОГОСЛУЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ
Нью Йорк. — Місцеві газети згадують про смерть Анни Юбанської, замешалої при 518 Іст 149 вулиці, під час Богослужби на другий день Різдва в українській католицькій церкві св. Юрія при Сьомій вулиці. Вона сиділа в лавці у церкві, коли несподівано ослабла. Її помігли зійти до церковної залі, де вона незабаром померла. Її вік подають на 55 років. Причини смерті не подано.

БРИТАНСЬКІ ЛЕЙБОРИСТИ ЗА ДОПОМОГУ ТІТОВІ.
Београд, 10 січня. — Двадцять лейбористських членів британського парламенту віддали Югославію і тепер звернулися до західних країн зі закликом допомогти Тітові в його боротьбі проти керівного Москвою Комінформу.

КОМУНІСТИЧНА ЗАГРОЗА ПРЕДМЕТ НАРАД МІНІСТРІВ КАМОНВЕТУ

Кольомбо, Цейлон, 10 січня. — Вчора тут почалася історична конференція міністрів закордонних справ країн британського камонвету, одним з головних предметів якої є останні комуністичні здобутки в Азії та дальша комуністична загроза. Міністер закордонних справ Британії, Ернест Бевин, відкривавши наради, з'ясував європейські неспіхи Советського Союзу як причину звернення головної советської уваги на Дальній Схід та поширення і закріплення комунізму в Азії. Комуністичні перемоги в Китаю та дальша загроза його поширення вважається тепер головною проблемою закордонної політики країн британської спільноти народів. На першому засіданні, передіснимком дальших нарад обрано прем'єра Цейлону, Стивена Сенаанаяке. Перебираючи провід нарад він заявив, що комуністичні гасла не матимуть впливу і послуху серед азійських народів, якщо ці народи матимуть перед собою задоволені перспективи кращого майбутнього.

ДАЛЬШІ ВИЗНАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО РЕЖИМУ В КИТАЮ
Копенгаген, Данія, 10 січня. Сьогодні тут офіційно повідомлено, що данський уряд рішив визнати де юре комуністичний уряд Китаю. Таке саме повідомлення наспіло з Тель Авів про рішення ізраїльського уряду. Уряд Швейцарії зі свого боку повідомив про готовність визнати комуністичний Китай після того, як це зроблять Великобританія.

ТЕОДОР ТЕРЕН ВИСТУПИТЬ ПО РАДІО.
Нью Йорк, 10 січня. — Відомий український оперний співак, баритон Теодор Терен, виступить з окремою концертною програмою по радіо в дні 26-го лютого. Концерт передаватиме радіостанція WNYC від год. 6:30 до год. 6:45.

В БЕРЕЗНІ ВІДБУДЕТЬСЯ ЧЕРГОВА ВИБОРЧА КОМЕДІЯ В СОВЕТАХ

Лондон, 10 січня. Московська радіовислання сьогодні вранці повідомила, що рішенням Президії Верховної Ради ССР на неділю 12-го березня проголошено нові „вибори“ до Верховної Ради і Ради Національностей ССР. До першої Ради „вибирається“, 682 і до другої 675 подиктованих Кремлем „депутатів“. Останні „вибори“ в цих Рад відбулися 10-го березня 1946 і в них, згідно зі советськими повідомленнями, взяло участь понад 99 процентів управнених до голосування. Советські ради мають право голосувати тільки на одну урядову листу т. зв. „блочно більшовиків і безпартійних“. По всіх місцевостях всі мусять „ентузіастично“ віддати свої голоси на Сталіна. Советська виборча комедія вже в загальному відомо в цілому світі і до неї не прив'язується жадної ваги, бо її сто-відсотковий вислід вже згорі Кремлем встановлений та заповнений безліччю місцевих агентів МВД.

КИТАЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПРИЙНЯЛИ БРИТАНСЬКЕ ВИЗНАННЯ
Лондон, 10 січня. Комуністичний уряд Китаю рішив прийняти недавнє визнання його британським урядом, погоджуючись на виміну дипломатичних представництв. Спізнаний протест проти цього визнання зголосив в парламенті тільки один консервативний представник, провідний консервативний мещанин в Палаті Лордів-та бувший член консервативного уряду, маркіз Сейлісбері. Він вважає, що це рішення лейбуристського уряду становить „важку загрозу на майбутнє“. Рівночасно з Пейпінгу повідомлено, що комуністи закінчили остаточно окупацію всього північно-західного Китаю, включно з провінцією Сінькіанг, де ще тільки продовжується партизанський спротив націоналістів.

СЕН. КОНАЛЛІ ЗАКИДАЄ ОПОЗИЦІЮ ПЕРЕКРУЧУВАННЯ ФАКТІВ В КИТАЙСЬКІЙ СПРАВІ
Вашингтон. — Голова сенатської комісії для закордонних справ, Там Коналлі, обвинувачив республіканських противників „перекручування фактів та в очернюванні“ уряду при обговорюванні політики уряду супроти Китаю. Він каже, що така тактика є найбільшою перешкодою до повного порозуміння обох партій при складанні закордонної американської політики. Цю заяву сказав сен. Коналлі у переддень конференції секретаря стейту Діна Ачесона з комісією закордонних справ.

СТВОРЕНО УКРАЇНСЬКИЙ ШАХОВИЙ ГУРТОК В НЬО ЙОРКУ.
Нью Йорк. — Дня 2-го січня тут створено Український Шаховий Гурток з тимчасовим приміщенням в локалі Українського Національного Клубу при 313 Іст 10 Ст. До проводу гуртка вибрано М. Турянського, Р. Тишовницького і С. Мішкевича. Сходина членів відбувається кожної суботи і неділі після полудня. В неділю, 15. січня, в год. 4. пп почнеться перший турнір за першенство.

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВЦІВ.
Нью Йорк, 9 січня. — Вчора на гришці Ван Кортленд Парк футбольна дружина юніорів УСК перемогла сильного противника Бронх Дж. С. К. з вислідом 5:0, висуваючись цим на перше місце в ліговій таблиці юніорів міста Нью Йорку.

БОЛЬШЕВИКИ ПОГРОЖУЮТЬ ГРОМАДЯНСЬКОЮ ВІЙНОЮ В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 10 січня. — Німецькі більшовики в советській зоні явно погрожують громадянською війною та починають практичну підготовку до неї. Ціллю тих погроз і підготовки є „воз'єднання“ Німеччини під комуністичною диктатурою, змушення до евакуації західних союзників та пересування залізної заслони з Лаби на Райн. Для тих цілей з кінцем минулого тижня зорганізовано в советській зоні та в советському секторі Берліна т. зв. „національний фронт“. На скликання з цієї нагоди двох пресових конференцій для німецьких і закордонних кореспондентів в Берліні провідники німецьких комуністів погрожували „китайськими стосунками“ в Німеччині, якщо їм не пощастило б досягнути своєї мети мирними засобами. Гергард Айслер і Вільгельм Уенен, у відповідь на запити кореспондентів залишили жадного сумніву, що комуністи готові почати в Німеччині громадянську війну проти демократів, якщо ті продовжуватимуть свій опір комуністичним цілям. З тою метою новий більшовицький „національний фронт“ поширюється теж на західні зони, створюючи там з нього нову комуністичну п'яту колону. На запит кореспондентів чому Совети не додержали обіцянки президента маршкетської советської „демократичної республіки“ в Східній Німеччині, Вільгельма Піка, і досі ще не звільнили німецьких воєнно-полонених, комуністичні ретники пробували виправдувати це „незвичайною гострою“ зимою.

„ВИБОРЧА ГАРЯЧКА“ В БРИТАНІЇ.
Лондон, 10 січня. — Хоча точної дати цьогорічних загальних виборів до британського парламенту ще не встановлено, в Лондоні та інших містах Британії вже спостерігається „передвиборчу гарячку“, обговорюється „виборчу стратегію“ обох головних партій та ставиться прогнози щодо вислуду виборів. Передвиборчий рух скріпився головно після недільних відвідан прем'єра Етлі в короля Юрія та заповідження на сьогоднішнє засідання уряду. В звичайно добре поінформованих колах вважається, що дата виборів буде встановлена на 23-го лютого та що вона буде проголошена вже в найближчих днях.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ СОВЕТСЬКА ЗАГРОЗА ДЛЯ ФІНЛЯНДІ.
Москва, 10 січня. — Не зв'язуючи на всі заходи фінської уряду не тільки ліквідувати „воєнної загрози“ в Східній Німеччині, Вільгельма Піка, і досі ще не звільнили німецьких воєнно-полонених, комуністичні ретники пробували виправдувати це „незвичайною гострою“ зимою.

5 ВБИТИХ І 60 РАНЕНИХ В КОМУНІСТИЧНИХ ЗАВОРУШЕННЯХ В ІТАЛІЇ.
Рим, 10 січня. — В місті Модена дійшло вчора до кривавого задуру між комуністами і поліцією, в наслідок чого 5 осіб було вбито і 60 поранено, між ними деякі важко. З обох боків вжито пальної зброї, а комуністи кинули теж кілька ручних гранат. Хоча жолонження в місті ще дуже напружене, проте воно вже є під поліційною контролею. Заворушення трапилися під час організованої комуністами демонстрації місцевих робітників проти відставки роботи в деяких фабриках. При інтервенції уряду справа мала бути вже наладнана, але тоді опанована комуністами місцева профспілка проголосила 24-годинний генеральний страйк, демонструючи по вулицях. Поліція і демонстранти скидають на себе взаємно вину за віддані першого стрілу. Вбиті були між демонстрантами, тоді як між поліцією і карабінерами були деякі важко поранені. Після випадків комуністи проголосили генеральний страйк в провінції, закликаючи рівночасно до протестаційних демонстрацій робітників в цілій країні. Проти-комуністичні професійні спілки не підтримують цих демонстрацій. Вчорашні заворушення в Модені є найбільші, які трапилися в Італії за останніх 18 місяців. Модена, що має 100,000 населення, лежить в Еміліанському районі на північній захід від Балльони та на шляху до Медіолану, і вважається „комуністичним бостіоном“ в Італії.

ЗНОВУ ВІДЛОЖЕНО РОЗМОВИ В СПРАВІ АВСТРІЇ.
Лондон, 10 січня. — Після перервання чотиродержавних розмов в справі мирового договору з Австрією в дні 14-го грудня в Нью Йорку, заступники міністрів закордонних справ ЗДА, Британії, Франції і Советського Союзу мали відновити вчора ці наради, але вже на початку советський представник заявив, що він не одержав в цій справі жадних інструкцій від свого уряду. Західні представники домагались ясного советського становища найпизніше до найближчої п'ятниці і до того часу відложили свої наради.

ФРАНЦУЗЬКА П'ЯТА КОЛО НА СТРАЙКУ ПРОТИ ІНТЕРЕСІВ ФРАНЦІЇ.
Париж, 10 січня. — Опановані комуністами профспілки в Марсей почали страйкову акцію з метою не допустити до відчуження з того порту транспорту французьких воєнних, призначених на допомогу французькій армії в Індокитаї проти місцевих комуністів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
Поодинокі члени три центи.	Three cents a copy.
На рік \$7.00	One year \$7.00
На пів року \$3.75	Six months \$3.75
На три місяці \$2.00	Three months \$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На пів року \$5.25	Six months \$5.25
На три місяці \$2.75	Three months \$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАПОВІЛА БОРОТБВ І ПЕРЕМОГУ

Вихована в американських школах і в християнській вірі дружина китайського генераліссімуся Чіанг Кай-ші, добре відома американцям як „Мадам Чіанг“, попросилася з Америкою та заповіла, що вертає до Китаю, щоб продовжити з острова Формози далі боротьбу з комуністичною інвазією її країни. Своє прощання закінчила словами, що „Росія не матиме ніколи одного спокійного дня в Китаю“, та що „Китай залишиться вільним“, бо „Росія його ніколи не опанує“. Це закінчення попередили високо патріотичні слова про завзяту, повстанчу боротьбу китайців з чужинською інвазією, яка буде продовжуватись без огляду на те, чи націоналістичний китайський уряд діставатиме від когонебудь будь-яку поміч. Наклеймивши гостро тих, що протягають руку комуністичному уряду в Китаю, вона підкреслила, що те, що з морально злим, не може бути політично правим. Вона теж цікаво скаржила на внутрішню силу країни з найстаршою людською цивілізацією, зазначаючи, що китайський народ видержав усі дотеперішні інвазії та лихоліття тільки тому, що життя не керується мечем, а тільки принципами. Чим більше нещастя, казала вона, тим більше китайці держаться тих принципів і це є якраз запорукою, що окупантам ніколи не вдасться заволодіти Китаєм.

Не знати, скільки криється дійсної правди за тими гарними і цвітними словами Мадам Чіанг, себто, чи комуністичний режим у Китаю стріється з таким підпольним рухом і таким великим спротивом, який вона заповідала. Бо ж насувається питання: чому того всього не було досі? Чому Чіанг Кай-ші, дістаючи такі довгі роки значну допомогу з Америки, не міг очистити Китаю з комуністичних ватаг? Чому ж тепер мала б йому вдатись боротьба з острова Формози, коли він її не міг довести в самому Китаю?

Цяй вільний світ бажав би Китаю визволення з-під комуністичного режиму і кремлівської диктатури. Проте є багато людей в Америці й в світі, які переконані, що якраз такі особи як Чіанг Кай-ші та його славна дружина найбільш винуваті, що Китай попав у комуністичні руки. Мадам Чіанг заговорила тепер про демократію, суть якої вона добре розуміє. Але яка демократія була в Китаю за весь час правління Чіанг Кай-ші? Сьогодні мадам Чіанг має жаль до Англії та Америки, але чи ці країни не можуть мати теж жаль і до неї та її чоловіка, що не перевели за часу демократичних, ліберальних реформ на великих просторах Китаю, що був під націоналістичною владою, а держались далі старого феодалізму та спирались на класи, яка не прислужувала до себе китайських мас, а тільки їх від себе відпихала?

Чіанг програвивав довгі роки доброї нагоди привернути китайські маси на свій бік. Сьогодні він може тільки на одне надіятись, а саме на те, що навіть його поганій режим був багатішим для народу, ніж є ним комуністично-російський. На тому мабуть будує Мадам Чіанг свої надії про далішу боротьбу китайського підпілля проти комуністично-російської інвазії. Як гостро не судити б Чіанг Кай-ші та його дружину за минуле й як мало було б надії, що їм вдасться вдержувати далішу боротьбу з комуністичним режимом у Китаю, треба все таки пожити ім успіху в надії, що дотеперішня невдача їх таки чогось навчила.

Північне запілля Америки

Між спільними інтересами Канади й Злучених Держав згадується постійно спільну оборону північно-американського континенту перед нападом Советів. Деколи чути про спільні стейтсько-канадські станції погоди, чи про багатства, які вартують, щоб їх обороняти.

Сама земля на далекій півночі, хочби навіть без мінералів, має велике значення для цілого американського континенту. На далекій півночі побудовано ланцюг станцій погоди з дев'яти ланок. Майже всі вони положені на прибережних островах в Арктичному, підполювному колі. Оці станції погоди це важливі спільні маєток обох країн. Значні здавна бажали знати, що діється у тому безмежному підполювному просторі, з якого віють холодні вітри на південь. Саме у тих околих постають повітряні порушення, які мають вплив на погоду в Канаді та в Стейтах. Знати погоду наперед потрібно пілотам, що перелітає американський континент від океану до океану або тому, що пускається в дорогу понад море. Фармер, не менше зацікавлений в погодою, який купець, який вантажить свої товари в дорогу має теж свій бізнес у погоді. Погоду для Північної Америки заповідають в Метеорологічній Бюрі Погоди в Торонто, бо там збігаються всі усях дев'ять північних підполювних станцій. Звіти пересялається комунікати до Вашингтону.

Летуні, які слідають з літаків за порушенням повітря, відкривають теж величезні при-

родні багатства в північних околих. Там уже тепер відкрито копалині різноманітних металів. Звісно, що в околих Озер Великого Медведя знайдено оливо, срібло, ба навіть і оцей рад, що його так пильно бережуть державні уряди, бо його атом розколюють при виробі атомової бомби. Золото відкривають коло Невільничого Озера. Тому Стейти вкладають великі капітали для експлуатації північного Саскачевану, Альберти, Манітоби й Бритиш Колумбії.

Крім копалин збільшено тепер здавна звично використувати шкірок для футер або дерева. Колись запускалися в оці околих мисливці саними або лішки. Тепер усе те переводиться літаками. Осередок Футриного промислу поширився вже з Винніпегу та Монреалу до Нью Йорку. Ескімоси, індіанці й білі люди ведуть переселення в цілого роду бізнесу. Вони мають свої газолінові машини, коли їдуть водою, а літаки для швидкого перевезу шкір, живуть у дерев'яних домиках, заоснастуваних в радіо-апарати; користуються шпиталами в далекіх північних околих і втілюються іншими досягненнями цивілізації.

Літак відкрив Канаді й Стейтам досі невідомі землі, в яких виростають нові осередки цивілізованого життя. Що з цим іде теж і бізнесове й культурне зближення досі віддалених околих, це зовсім природне. А за бізнесом піде й політика. Вона вже об'єднала обидві країни в справі оборони, а в майбутньому передбачують даліший поступ у цьому напрямі.

Микола Чубатий.

Окремий прапор та гімн Советської України

Об'єднана Україна під червоною московською окупацією дістала недавно свій власний прапор та свій власний державний гімн, окремі від дотеперішнього прапора та гімну Советського Союзу.

Окремий національний прапор та гімн це докази самостійності нації. Прапор Советської України дістає тим разом одну із національних красок українського народу, краску синю, яку наказом з Москви сполучили з червоною краскою, створюючи каззонний прапор поневоленої України, червоно-синій з золотим серпом, молотом та зіркою на червоному полі.

Гімн Советської України улюблений українськими рабами, найбільше улюбленим Москві,

поетами Тичиною та Бажаном, славити Москву та московське панування над Україною, славословити Сталіна.

Дві ці події нині річево без значення, бо вони мабуть ані на йоту не міняють положення українського народу на рідній несової землі, ані навіть не збільшують влади ляхового уряду Советської України. На ділі й нині Кремль відкидає губернатора України Хрущова з України прямо на нову московську посаду в Москва, а не Київ встановлює нового можновладця України в особі генерального секретаря Комуністичної партії большевиків України, Мельникова. Хто він цей Мельников ніхто не знає, й ніхто про нього не чув. Одно певне, що це чужий ух

Василь Мудрий.

ЮЛІАН ПАВЛИКОВСЬКИЙ

Один за другим відходять від нас на еміграції заслужені українські громадяни та небуденні міри діяти. По втраті таких постатей як покійники д-р Іван Раковський, Денис Коренець, д-р Володимир Загайкевич, Юліан Шепарович, д-р Степан Брикович та інж. Євген Храпливий прибула несподівано ще одна і то найбільше болюча втрата в особі пок. інж. Юліана Павликовського.

Українське національне життя у Західній Україні за останніх сорок років було перозорно пов'язане із широкою й багатогранною діяльністю пок. Юліана Павликовського. Вже перед першою великою війною дав він себе пізнати у

та око Кремля, таке саме, яким був москаль Хрущов, що сповняючи найвищі уряди в Україні навіть по українськи не вмів говорити. Тому ані окремих прапор поневоленої України, ані її рабський гімн не мають ніякого дійсного значення, ані не міняють в нічому положення поневоленого Московою українського народу.

Проте сам факт, що Кремль дозволив Україні мати свій окремий прапор та окремий герб, має все таки формальне значення. Таким поступком Кремль ще раз стверджує окремий характер української нації як державної одиниці, дарма, що держить її в ярмі. Теж виглядає, неначе б московське Політбюро йшло не сміливо на стрічу національному сентименту українського народу й спутало одну його національну краску з червоною большевицьким прапором в одну цілість. Це перший раз за 30 літ комуністичної советської влади на сході Європи державний прапор советської державної одиниці має іншу краску ніж червону.

Надання Советській Україні окремого прапора та окремого гімну це події незвичайно подібні до введення України в склад Об'єднаних Націй як окремої держави. Теж тоді, хоч Україна стала формально рівноправним членом того міжнародного ареопагу, її положення фактично ані на йоту не мінялося, коли думати про її усамостійнення. Проте навіть ця формальність має величезне значення для українського народу, бо нині перед світом Україна є нацією, себто державною одиницею, не вважаючи на її фактичне поневолення. Цю комуністичну Україну не репрезентує теж вибранець українського народу, але Московою настановлений інтруз, але сам факт, що український народ перед світом є державою (Додаток на стор. 3-тя)

українському громадянству як небуденний господарський фахівець і солідний громадський діяч. По першій світовій війні він став пробоевиком у діяльності відносно українського народного господарства, а зокрема на відтинку організації та розбудови української кооперації. Всього час, аж до вибуху другої світової війни, він був головою Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Під його впливом проводом буйно розвинулися всі типи української кооперації. „Центробанк“, як центральна кредитова кооперативна, „Центросоюз“, як осередок споживчої та виробничої кооперації і „Маслосоюз“ як надбудова молочарської кооперації завдячують у найбільшій мірі покійному свій розвиток. Довгі літа був він відповідальним директором „Народної Торговлі“, найстаршої і наймогутнішої української споживчо-торгівельної кооперативної міської типу, що забезпечувала низові кооперативи першою класною товарами.

Покійний Юліан Павликовський був не тільки визначним практиком господарського і кооперативного життя, але найкращим їх теоретиком. Широка освіта і безупинна праця над собою дали йому змогу створити тривку підвалину для ідеології українського кооперативного руху. Його численні праці на ці теми, публіковані окремо чи на сторінках „Кооперативної Республіки“ чи на сторінках „Діла“ мають неперемінну цінність. Тому не дивно, що українське громадянство Західної України вважало покійника незамінним ідеологом та фактичним провідником української кооперативної України. Він був найкращим знавцем аграрних відносин на західно-українських землях. Із цієї діяльності він залишив кілька поважних наукових праць.

Вони були опубліковані окремо або як відбитки із „Діла“. У рр. 1921 до 1925 викладав на українським університеті у Львові, т. зв. тайним, історію й теорію кооперації та народне господарство із особливим угляданням аграрних відносин на українських землях.

Одначе тим далеко невичерпується праця покійника в українському національному житті. Багато знання та енергії вложив він у „Сільський Господар“ в часах найкращого розквіту цієї установи. Довгі роки був членом головного Виділу „Просвіти“ у Львові. Тут був референтом земельної маєтності т-ва і зокрема двох сільсько-господарських шкіл у Милуванню та в Угерцях Винявських. Покійний викладав і в фаховій Торговель-

ній Школі Т-ва „Просвіта“ у Львові. Не лишилось поза обсягом його праці та інтересування й Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові.

Для такого чудового на всі прояви українського національного життя громадянина як покійний, це могла бути чужою й українська політика. Ще перед першою світовою війною він став членом Тісного Народного Комітету Української Національно-Демократичної партії, потім Української Трудової партії, а від 1925 р. аж до останніх часів був членом Президії Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО). Для неознайомих зазначу, що всі ці три назви означають фактично одну й ту саму політичну організацію. Від 1928 до 1938 р. був він сенатором УНДО в польському парламенті. На політичному відтинку своєї діяльності був усе найвищим і найкращим речником економічних потреб українського народу в межах Польщі.

На еміграції покійний посвятився науковій праці. Був професором українського Техніко-Господарського Інституту в Регенсбургу й Українського Вільного Університету в Мюнхені. Був також активним членом Виділу Наукового Т-ва ім. Шевченка на еміграції. Крім того не міг стояти осторонь українського кооперативного життя в Німеччині. Покійний очолював там кооперативну надбудову „Унія“. Не стояв осторонь українського політичного життя на еміграції. Від УНДО вийшов до Української Національної Ради. До останніх часів був не тільки її членом, але й головою Фінансово-Господарської Комісії.

Дві великі світові війни, що прокотились криваво по українській землі, не знали пощади для нікого з українців. Крім десятків тисяч невинних жертв життя ця війна завдала багато муки та моральних тортур для відповідальних провідних людей нашого національного життя. Трагічні їх переживання підірвали життєву снагу, нищили нерви та виводили з органічної рівноваги серце. Примусова еміграція із рідної землі та поневолення на чужині завершили все те лихоліття новими болями та горем. Тому не дивно, що маємо так багато і таких болючих втрат.

Ненадійна смерть Юліана Павликовського зробила дуже болюче враження на все українське громадянство по цей бік залізної засони. Це була людина не тільки з великим громадським минулим, але й людина небуденної в нас індивідуальної культури, такту, широкого знання й далеких горизонтів. Тому всі його шанували й дорожили як цінність.

Дня 28 грудня 1949 р. в 11 год. ранку він занедужав на серце, а в 4-тій пополуночі цього ж дня зникнув свої стомлені очі на віки на 62-му році життя. Причиною катастрофи був сип крові в серці. Похорони покійника відбулися на чужій землі і в чужому оточенні дня 31 грудня 1949 р. у столиці Баварії, Мюнхені. Надіймось, що недалекий той час, коли болять тліні останки покійного Юліана Павликовського найдуть відповідне місце в українській землі, у тій землі, для якої він жив, боровся, терпів і на шляху до неї зложив свою голову.

за найменшу неслух'яність, — показуючи письменникові пальцем шлях на Сибір чи Соловки. Таке сталося було 1947 року, коли М. Рильського, Ю. Яновського та Івана Сенченка й інших московських „Літературна Газета“ відверто називала „ворогами народу“, „українськими націоналістами“. „Винні“ покаляси на зборах і пообіцяли бути більше послідовними і більше виданими ліній партії.

(Кінець буде).

Яр Славутич

ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

2)

Не всі ростріляні або заслані були великими творцями, не всі вони стали б класиками. Але добра четвертина перелічених являла собою першопочатків творців західно-європейської міри. Можна тільки здогадуватися, яких мук зазнали вони, роками рубаючи дрова під наглядом міліонерів, колишніх рецидивістів з кримінальних злочинів. Вбого зодягнені, голодні й виснажені, всі вони, напевне, загинули, позамерзли в дерев'яних бараках під час лютих сибірських або соловейських зим.

Про їхні страждання моторно розповідають листи поета Михайла Драг-Хмари до дружини й дочки. Листи писані з околиці Владивостоку.

2. VI. 36. ... Брехливих на-

клевів не досить було, щоб віддати мене під суд, а тому мою справу виділено окремо. Особлива нарада постановою від 23. III. постановила за контрреволюційну діяльність засадити мене до північно-східних таборів на 5 років. Думаю, що це занадто. Постановою особливої наради була мені оголошена 13 квітня, а 16 мене вивезли з Києва. Я всіма способами намагався повідомити Вас, щоб дістати дещо на дорогу, але дарма, і я поїхав не попрацювавши з вами, мої любі...

24. VII. 36. ... Я живу в наметі з дерев'яними стінами, де розміщено 40 чол... 6. IX. 36. ...Сьогодні цілий день падає мокрий сніг та таке. Скрізь калюжі і болото. Ми ледьмо полина, що пливають рі-

кою і палимо в залізній печі, що стоїть серед барака. На печі десяток чайників. Ми п'ємо чай і гріємося...

12. XII. 36. ...Морози тепер доходять до 50 ступнів (на америк. термометер приблизно втричі більше — Я. С.).

30. IV. ...Тепер працюю у лісі. Заготовлювання дров...

В листі за 24. V. 37. є вірш, що виразно передає невдираний настрій каторжника:

І знов обшукуючи сиринками на сніжних мурах сірі дні значу, і без кінця топчу торосний камінь, і тут напавою доскоду.

Напившись, запрягаю коні в шпори і доганяю молоді літа, лечу в далекі голубі простори, де розцвітає юність золота.

— Верніться, — благаю, — хоч у гості! — Не вернемося, — гукають з далесі. Я за каліновим залізним мостом... І знов побачив мури ці сумні,

і клептнік леба, розп'ятий на гратях, і нездириме око у вочку... Ні, ні, на вороних мені не грати: а в кам'яній, у кам'яній мішці.

18. XI. 37. ... Крижі мені болять. Я піднімаю важкі відра і трохи повередив їх... Далі у мене потріскали п'яти...

16. IV. 38. ...Я дуже, дуже скуд. Запахи товщу, що від-

кладалися у мене на животі і грудях зовсім зникли. Груді — це шкура та кістки: всі ребра видно. На руках і ногах понадималися жили, як у старих людей... Вільш за все руки болять мені, бо руками доводиться більш за все працювати, а вони ж у мене слабосилі, як у дитини...

24. VI. 38. ...Я весь час страждав безсонницею — не спав три тижні, бо не мав ні місця, ані постелі, а було холодно в неопаленім наметі, надворі стояв 30 ступнів мороз і вітер часто стрясав полотною дірлявий дах і підмивав нижні краї намету, обдаючи крижаним подихом груди тих, що спали, розмістившись на підлозі... Сидів я на страві 400 гр. хліба, 50 грам риби і черпак баланди...

В одному з останніх листів поет, помираючи з голоду й холоду писав: Я не можу тобі писати... Я падаю на роботу, і тоді мене підіймають... Ноги опухли...

Коментарі заві. З цих уривків читач добре уявляє про некемільні умови життя в советських таборах смерті. Як колись

московський царат мучив українського поета Павла Грабовського, що біля 20 років пробув у тюрмах і на засланнях, аж поки помер у Сибірі, так тепер московські большевики продовжують нищити творців української культури.

Юрій Клен, колега М. Драг-Хмари, живучи на еміграції, такими словами спом'янув розстріляних і засланих на повільну смерть письменників:

Помолимося за тих, що у розлуці померли, відірваних від рідних хат: помолимося за тих, що у розлуці вночі гризуть залізні штаби грат, що душать жаль у невимовній мучі, за тих, кого веде на страту кат. Над ними, Господи, в небесній тверді простри свої долони милосерді! („Прокляті роки“).

А яка доля тих, що лишилися в Україні й пішли на співпрацю з ненавистним ворогом, московським большевизмом? Павло Тичина, Максим Рильський, Микола Бажан, Юрій Яновський, Володимир Сосюра, Андрій Малишко, — всі вони дуже талановиті й дуже нещасливі. Вихваляючи „на всі лади“ Сталіна, славячи тих, що плюють їм у душу, деякі з них намагаються виму-

шеними словесами купити собі право написати щонебудь українське. Коли П. Тичина пустився берега і строчить таке, що й тіні його колишньої поезії не нагадує, напр.:

Я одержав нагороду.

Слава Сталіну й народу.

то Максим Рильський, Юрій Яновський та інші намагаються ще триматися на своєму містечку рівні і час-від-часу таки щось дають. М. Рильський, напр., купив собі „Пісню про Сталіна“, право написати й опублікувати багато чудових пейзажів мальовничої України, створив прегарні поезії про Бетговена й Шопена, кілька рибальських советів тощо. 1946 року, користуючись, очевидно, післявоєнною „перелішкою“, він опублікував у першому томі вибраних поезій вельми цікаві спомини-автобіографію („Із давніх літ“). М. Рильський, чи не єдиний, намагається дотримувати чистоти української мови, популяризує гарні, рідко вживані українські слова і вживав по змозі менше москалізмів.

Але періодично нападає контролю партії і тоді „громлять“

Віктор Приходько.

„Випадок Катуського“

Кілька днів тому стався у Нью-Йорку прикрий випадок: повісився новоприбулий скиталець — робітник Максим Катуський. 39 років, — як можна здогадуватись, попавши у безвихідне положення.

Катуський повісився в тому самому будинку, де знаходиться Українське Т-во „Самопоміч“. Як з'ясувалось ближче, причиною цього кроку було загальне психічне зламання і манія переслідування. Катуському все здавалось, що за ним слідкують агенти НКВД і хотять його вивести до СРСР.

Але так чи інакше, над випадком Катуського не можна перейти до порядку денного. Бо цей випадок, мов блискавиця, освітлює на хвилину один немалий відтиск нашого життя. Безперечно, положення нових скитальників, особливо на початках, не є легке. Катуський — „не видержав“, але скільки є таких, що мовчки „видержують“ і ніхто не знає, скільки з них приходить на думку „крок Катуського“. Кажемо: особливо тяжкі є початки. Нема помешкання, нема праці... нема ні цента грошей. Чуже місто, чужа мова, оглушливий рев „собоєв“!... нікому до тебе нема діла... На ЗУАДК не можна нарікати. ЗУАДК з великою намагою привіз вас до берегів бажаної вам країни і не має ні коштів, ні апарату, щоби цікавитись далі життям тисяч людей. Люди якось самі собі мають давати раду. І дають. Але не всі і не відразу.

Ось в таких обставинах виникла спотанно в Нью-Йорку „Самопоміч“, зі своїми філіями по провінції. Колись буде цікаво почитати історію цієї установи. Організація людей, які хотять давати другим поміч, самі ще потребують цієї помічі. У нас, українців, існує утерта формула: коли якась установа звертається до громадянства за допомогою, то завжди, легко червоніючи, просить помічі „моральної і матеріальної“, при чім кожний знає, що ходить не про моральну, а, власне, про ту, матеріальну поміч. Але у випадку „Самопоміч“ довелося нам переконатись, що часом формула — „моральна“ поміч — зовсім не порожня фраза, а дуже реальний зміст. Звичайно, картина виглядає так: приходять до „Самопоміч“ українці. Тільки що з корабля. Вигляд перестрашений — від міста, від руху, від себе, після пароплаву ноги стоять ще непевно і крутяться голова. Йому потрібно: помешкання, праці і трохи грошей. „Самопоміч“ переважно не має ні першого, ні другого (ні третього). Але в „Самопоміч“ сидять люди доброї волі — вони вам щось радять, щось обіцяють, кажуть зайти пізніше. Але мало того: серед „публіки“ в „Самопоміч“ завжди „товчуться“ пара Петренків чи Петришних, — вони — „старі американці“ — приїхали перед двома тижнями і, розуміється, уже „все в Нью-Йорку знають“. Вони із запалом неопитів беруть „поважку“ в обороти і, дивись, новий Петренко підбадьорюється, перелік зникає й він навіть засміється. А за пів години він ви-

ходить з „Самопоміч“ твердою ногою і з піднесеною головою: „якось-то буде“. Яскравий приклад „моральної допомоги“. І невідомо, якими тисячами доларів треба виміряти цю допомогу.

Але „реальні долари“ там потрібні, дуже потрібні. Передаємі при такій „Самопоміч“ мусить існувати якась „переходова станція“. Навіть не велика: на 15-20 ліжок. І скільки-то фізичної тяготи і моральних переживань вона заощадила б, коли б новоприбулий скиталець не мусів десь шукати знайомого чи земляка в цетрах Нью-Йорку і сидіти йому часто „на голову“. Багато людей те витримують, але треба пам'ятати й про Катуських, про людей менш стійкої психічної конструкції. Далі: 20-30 доларів на перші початки. Як вони потрібні і як вони дорогі — дорожчі, ніж по тім 200 і 300 доларів! Отже потрібна невеличка „позичкова каса“, маленький банк, де б крутилось бодай 5-10 тисяч доларів. І, нарешті, а фактично, в першу чергу, якесь стає „бюро праці“. Це „дуже добре“ вийшло, що один з діячів „Самопоміч“ зловив собі руку, а другий не має пошкодження на малювання, — отже вони „мають час“ і можуть, розуміється безплатно, „урядувати“. Але — чи гідність українська дозволяє, щоби аж так мізерно ми виглядали, маючи в Злучених Державах пів мільйона українців, а між ними — багатьох людей і багаті установи. Ми не згадуємо про жидів, що мають для новоприбулих розкішні готелі і мільйонові банки, не згадуємо про поляків, що мають велику й розгалужену поміч для скитальців. Але навіть росіяни, яких в Америці зовсім небагато, мають свій „Толстовський Фонд“, де працює поверх двох десятків урядовців — ченців і уважних, але й... добре плачених.

Отже — ясно: мусимо цю діяльність нашого життя упорядкувати, особливо в Нью-Йорку, звідки починають свою життєву путь більшість наших людей. Потрібні: переходова станція, бюро праці, позичкова каса.

Але хто це може організувати? Розуміється тільки наше, українське суспільство. Стара еміграція і нова імміграція, що бодай як-так вже улаштувалася. Кошти потрібні зовсім невеликі, але вгода буде дуже велика, може навіть не раз рятунок від смерті. Тож синім трохи грошей на нашу „Самопоміч“ в Нью-Йорку! (77 E. 7th St., NEW YORK, „SAMOPOMICH“). Апелуюмо до нової еміграції — до тої, якій „Самопоміч“ допомогла і до тої, якій не допомогла. Апелуюмо й до заможніших наших людей. Особливо до останніх!

Років сто назад жив у Москві один лікар з німців, на прізвище Гааз. Це прізвище перейшло до історії. Був він лікар-філантроп. Найбідніші закутки Москви були місцем його праці, бідні, обшарпані люди — його клієнтурою. Він поспішав всюди, де міг щось доброго зробити. Він старався облегчити життя й там, де це

ПІДПИСАНО ЮГОСЛАВ-СЬКО-УРУГУАНСЬКИЙ ДОГОВІР.

Београд, 9 січня. — Югославський уряд повідомив про підписання торговельного договору з Уругваєм, що передбачує товарообмін на суму 5, 300,000 доларів.

КРИПС ПРОПОВІДУЄ

Лондон, 9 січня. Британський канцлер скарбниці, сер Стаффорд Крипс, шість днів є передсідником британської скарбниці, а сьогодні дня, звичайно, проповідує в місцевих протестантських святинях.

здавалось неможливим. В старій Росії засуджених злочинців-кримінальників і політичних — відправляли до Сибіру пішки в кандалах. Підчас подорожі ці залізні кандали так натирали арештантам ноги, що вони терпіли великі муки. Гааз рішився і в цю діяльність анести хоч якесь подлегнення. Він надягнув на себе кандали і так бродив велику подорож, щоб з'ясувати для себе самого, як, власне, діють кандали і чи не можливо зробити в їх конструкції якесь поліпшення, щоб вони приймали не натирали ніг. Він це поліпшення знайшов і вдалося до відповідних влад із своїм проектом. Довгих і трудних зусиль коштувало йому, щоби просунути свій проект в тяжкій російській бюрократичній машині. Але він свого добився, і нещасні люди, що мали на своїх плечах довгі літа каторги, приймали б у них позбавлені щоденних мук. Так ціле життя Гааза було служенням „трудящимся і обремененим“. Допмагаючи навкруги, несучи всюди бодай маленький промінь радості й полегчі, він завжди повторяв: „поспішайте робити добро!“

Колись, в молодості, я не розумів усього значення цього гасла. Але далі життя мені показало, що в цьому гаслі таїться глибокий зміст. Так, справді, робити добро також треба поспішати. Не раз доводилось зустрічати людей, повних добрих замірів і можливостей виконати ці заміри, які, однак, постійно відкладали їх здійснення, аж наставав момент, коли вони вже нічого не могли здійснити... Особливо сильне враження зробив на мене один „сучасний український“ випадок. Жив у Празі, на еміграції, відомий український діяч і видавець — Євген Вировий. Але головним його заняттям була філателія. В цій галузі був він видатним фахівцем і доробився великого гроша. Уважали його мільйонером. Був він свідомим українцем, але із всіх галузей національного життя цікавився передовсім „Музеєм Визвольної Бороти“ у Празі, і як переказували, жив з думкою, що перед смертю увесь свій маєток запише цьому Музеєві. Вировий жив самотньо й замкнуто із своїм наміром зробити колись „велике добро“. Однак, життя неспівало й химерне!.. Прийшов 1945 рік і у Празі несподівано опинились більшовики. Не встиг Вировий оглянутись, як в його помешкання завітали енкаведисти. Що робити, куди тікати? І Вировий, не довго думаючи, скочив з третього поверху на камінійний хідник. Прийшов нагальний кінець.

І ось тоді формула доктора Гааза набрала для мене особливого змісту... Справді, треба „поспішати робити добро“. Не є найвищою мудрістю „тиснути грін в кулаці“. Це — мертва справа. Але сіяти навкруги добро — це є радість, це є щастя, це — справжнє життя... в нашому короткому і непевному житті...

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ПИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВИТИ, А ПРОСВИТА — ЦЕ СИЛА

Окремий прапор та гімн Советської України

(Довіряємо зі стор. 2-го)

ною нацією, це подія засадничого значення. Завалилася б комуністична система на сході Європи, так представник демократичної України прийшов би до Об'єднаних Націй та засідає на своєму кріслі, що є власністю української нації.

Немає сумніву, що подібне значення для позасоветського світу має окремий прапор та окремий гімн советської України, дарма, що вони, як і крісло України в Об'єднаних Націях, створені з волі Москви.

Та все таки насувається питання, які причини приневолюють Москву міжнародно-правно „удержувати“ Україну. Цілком певно, якесь причини є, бо ж знаємо, що російські комуністи мало що менші націоналісти від некомуністичних росіян. Вони напевно й тих формальностей не робили б, коли б не були приневолені їх робити з рацій кончечних для добра червоної російської імперії. Можна догадуватись, які ці причини.

Мабуть першою причиною є такий внутрішній натиск української національної стихії, революційний протимосковський рух в Україні. Зокрема акція УПА приневолює Москву йти на такі уступства. Москва ледь чи вже тепер рішиться йти на дійсні уступства, тому старается українців заспокоювати хочби такими зверхніми уступками, як окремий прапор та окремий національний советський гімн.

Стане той внутрішній натиск ще сильнішим, можна б припускати, що навіть червона краска могла б зникнути з прапора советської України, а її місце могла б зайняти жовта зі серпом та молотом й зіркою. Та чи за такими формальними позорами, прийдуть якісь істотні зміни в Україні, покажуть найближчі місяці, коли розвине свою владу новий губернатор України, наслідник Хрущова, тов. Мельников. Та ледь чи можна такою сподіватись.

Другою причиною того формального підкреслювання окремої державності України з боку Москви є безсумнівний зріст значення української справи в змаганні двох світів — комуністичного та демократичного. Для забезпечення себе перед можливими інтервенціями з боку демократичного табору в користь України Москва хоче ще раз підкреслити, що Україна є окрема держава в „советській комонвелті“, а все, що в Україні діється, є внутрішньою справою української советської республіки.

Та мабуть існує ще третя причина, може не менше важна як попередні. В обличчі наближаючої міжнародної кризи та можливості появи нових Тітів в державах сателітах — в Польщі, Чехії, Румунії, Угорщині чи Болгарії — Москва в недалекому часі мабуть приступить до включення тих держав в рамці Советського Союзу. Відомо, що ці всі держави з невеликими змінами зберегли свої національні признаки, тому, пригортаючись на це формально, Москва вводить позірну більшу державну окремішність У-

країни як члена Советів, найбільше злого бути самостійною державою.

Коли введовзі і білочервоний прапор Польщі і червонобілий Чехословаччини і прапори румунський, болгарський та малярський мають лишитись національними прапорами нових членів Советського Союзу, то якось випадає щоб і найбільша, вже існуюча советська неросійська республіка, якось вирізнялася.

Майбутнім членом Советського Союзу Кремль хоче показати наглядно, що Совети не то не будуть касувати їх окремішності, але, навпаки, будуть її зберігати, коли Кремль доверовібно „усамостійнює“ та „удержує“ Україну, що вже біля тридцять літ є в складі советської імперії.

Все ж таки є майже певним, що з хвилиною виключення дотеперішних московських сателітів, як нових советських республік становить Україну мусить з кончечності дещо поправатись. Нові советські республіки на заході це ще не давно такі самостійні держави. Вони ще довгий час зберігали б якусь більшу окремішність в Советі, а тоді не тільки правне, але навіть фактичне дозволання народів неросійських повинно б вирівнюватись з ними. На тім Україна повинна б радше зискати, ніж втратити.

На дійсне становище неросійських народів советського Союзу багато буде також впливати міжнародне положення в світі. Буде воно гіршати, так московське Політбюро буде мусити йти на якісь уступства не тільки формально, але й дійсної натурі. Що більше, викам не брак політичного розуму, показав остання війна. Ставало положення Політбюра гіршим, так більшовики йшли на уступства російському народові в церковній діяльності й дозволяли на дещо свободніший вияв українського патріотизму, умовляючи його зручно використовувати для оборони цілости СССР. Таке буде й тепер.

Проте, хоч на стінах великої сали засідань Об'єднаних Націй ще не появляться наш рідний синьо-жовтий прапор, хоч не почуємо ми ще українського національного гімну „Ще не вмерла України“ тільки щось друге, то все таки сам факт, що Україна має власний прапор, і окремий гімн, буде діяти на уяву усіх держав світу, які будуть глядіти на окремий прапор України, чи слухати гімну советської України. А завалиться східно-європейська тюрма народів, так куди легше буде Україні завісити новий національний прапор на готовому вже місці, ніж шукати для нього місця.

Зі зміною режимів існуючих держав часто міняються і національні прапори, тобто зміна червоно-синього прапору комуністичної України на синьо-жовтий демократичної України була б легко здійснима як зовсім природне явище.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

УКРАЇНСЬКА СЕКЦІЯ ПРИ AATSEEL.

Загальне зібрання Української Секції при „American Association of Teachers of Slavonic and east European Languages“ (Aatseel) відбулося дня 26-го грудня 1949 р. в приміщенні HTSH (50 Church St., R. 252) в Нью-Йорку, на якому головою У. С. вибрано д-ра Романа Смалю Стоцького, професора Укр. Вільного Університету в Мюнхені, а тепер професора в Marquette University і директора Слов'янського Інституту при томуж університеті в Milwaukee, Wisconsin. До провodu ввійшли д-р К. Кисілевський, д-р П. Ковалів та д-р В. Лев, всі три теж професори Укр. Вільн. Університету.

Завдання УС — згуртувати і скоординувати науковців і педагогів українців усіх типів шкіл на терені ЗДПА і тих, що приїждять з Європи, та ще не мають професійного заняття, співпрацювати над підвищенням своїх кваліфікацій, наважувати контакт з американськими науковим світом для популяризування перед ним української філології, домагатись впровадження навчання української мови як т. зв. чужої в школах тих стейтів, де більше скупчення українців, допомагати новоприбулим українцям влаштуватись на працю по своєму фахові.

З хвилиною, коли на американський континент прибуло і прибуває щораз більше педагогів і науковців українців, У. С. поживає стою працю та

запрезентує себе громадню на черговому з'їзді Aatseel, що відбудеться наприкінці грудня 1950.

Тому провід У. С. просить усіх педагогів і науковців-українців надавати бути членами або вступати в члени У. С. при Aatseel та подати нам усі інформації, в яких школах учать української мови. Заяви вступлення в У. С. проситись присилати разом з річною викладкою \$3.50 на руки секретаря У. С. В. Лева, (8902 — 95th Ave., Ozone Park, New York, N. Y. (або 50 Church St., R. 252 New York, N. Y.).

Провід У. С. рішив звернутися до українців педагогів у Канаді пп. проф. К. Андрусишина і проф. Я. Рудницького з проханням зорганізувати У. С. при Aatseel на терені Канади.

Проф. д-р Роман Смалю Стоцький, голова;
Проф. д-р Василь Лев, секретар.

ПІДПІШЬТЕ У ЛЕГКИХ СПОСІБАХ... КУПИТЕ СВОЇ ВОЛОНІ ЧЕРЕ „СВОБОДА“

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя написав С. КОТІК
Стопів 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою

COME CELEBRATE

Ukrainian New Year's Eve

IN ELIZABETH, N. J.

Friday Evening, January 13, 1950

JOSEPH SNIHUR and HIS ORCHESTRA.

AT THE UKRAINIAN NATIONAL HOME

214 Fulton Street, Elizabeth, N. J.

DANCING, NEW YEAR FAVORS, Meet all your Friends!

ТЕАТР-СТУДІЯ

під мистецьким керівництвом ПОСНІА ГІРЯКА

14. І 15. СІЧНЯ 1950 Р.

В САЛІ ПАРАФІ СВ. ЮРІЯ

217 East 6th Street, New York, N. Y.

ПРЕМ'ЄРА

„ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ“

За М. Старіцьким політична сатира М. Понеділа.

Постала: Посніа Гіряка і Олімпі Добровольської.

Сценічне оформлення: Володимир Лисняк.

Музичне оформлення: Крушельницького.

Діється на передмісті Києва в 1950 році.

Початок у годині 8. вечора.

Квитки можна купити в: Українській Кооперативі, 76 E. 7th Street; Крам'яни „Надія“, 76 E. 7th Street, New York.

27th ANNUAL

Banquet

— sponsored by —

UKRAINIAN DEMOCRATIC CLUB, Inc.

— and —

WOMEN'S AUXILIARY

Saturday, January 14, 1950

— at —

HOTEL STATLER, NEW YORK CITY

33rd Street & 7th Avenue,

Dinner & Dance 7 P.M. — DRESS OPTIONAL. — Subscription \$7.00

Ball only 9 P.M. — Subscription \$2.00.

НОВІ КНИЖКИ

1. В. Чаплєнко: „Муза“ (оповідання) — 40 ц.
2. „Українізм в мові М. Гоголя“ — 25 ц.
3. „Гетьманська спадщина“ (комедія) — 30 ц.
4. „Увесьденечки“ (дитячі оповід.) — 15 ц.
5. Юрій Балко: „Інженер Марченко (ілюстрована фантастична повість) — 50 ц.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346,

Jersey City, N. J.

УВАГА! — НЬО ЙОРН І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

В НЬО ЙОРКУ

ЗАПРОШУЄ ВАС НА

Маланчин Вечір і Великий Баль

— що відбудеться —

В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ 1950 Р.

В ГАЛІ BEETHOVEN HALL

210-14 E. 5th Street, New York City

Початок у годині 8:30 вечора.

Добрий буфет в заряді Вп. Пам.

Вступ \$1.25

Об'єднання Бувших Воїнів України в Америці БРАТСТВО УСС — СТАНЦІЯ НЬО ЙОРК

— влаштує —

В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ 1950

в годині 5:30 ввечір

В ДОМІВНІ 101 AVENUE „A“ (1. поверх)

ВЕЧІР

привітаний 35-літтю вишарпу сотень УСС до бою.

Виступають: Д-р Никифор Гіряк, Роман Купчинський, Лев Лепкий.

Організації, Товариства й усе громадянство запрошуємо до участі. — Вступ вільний.

Classified Advertising

FOR CLASSIFIED ADS CALL:

Worth 2-3056
2-3057
2-3058

Великий продаж фортепіано Спіннера від \$195 вгору. Нові Боддінга всієї типів. Фортепіано до вищайму на всі нагоди. Перебудовуємо і ремонтуємо. Гарантована робота. Ostrovsky Piano Co., Inc. 2035 5th Av. N. Y. LE 4-9067.

SAXON PARK, ISLIP, N. Y.
3 Lots, 75x100, Cost \$850.
Sell \$600.
Owner, Cliffside, N. J. 6-2927R

MANHASSET—6 rooms, 1 1/2 baths, oil heat, plot 100'x100'. Good location. \$17,500. Owner, PORT WASHINGTON 7-3195 R.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

PLEASANTVILLE, N.Y. LAKE ST EXCEPTIONAL VALUE

2 new 6-room ranch houses, each on 1/2 acre, complete kitchens and 2 tile baths, garages, within 500 ft of swimming pool and lake; other choice building sites available. For further information call Owner, builder, Ossining 2-2497J.

EXCEPTIONAL Investment. Attractive corner, four furnished modern Apartments; separate entrances, excellent condition. Owner, Suffern, N. Y. 103

LOVE BIRDS, Parrots, Toucans, Cockatoos. Registered 5 mo. old Great Danes, very reasonable. Collies, Pekingeses & large selection cross breed pups. John C. Lucadema & Son, 259 Market St. Newark, N. J. Market 3-5486.

Посилення демократичних принципів у прийманні до каледжів

В Америці є такі каледжі та університети, які повністю застосовують американські традиції рівності, незалежно від раси, релігії чи політичних переконань. Інші ж учбові установи, хоч на словах обстоюють принципи рівності, але на ділі проводять певний добір студентів. Багато каледжів приймають дуже невелику кількість жидів, негрів, італійців, а в деяких випадках і католиків. В 17 стейтах і дис-триктах Колумбії, де закон передбачає певну ізоляцію негрів, білим студентам забороняється бути разом з неграми в тих самих класах, лабораторіях та бібліотеках. Хоча закони в південних стейтах передбачають „окремі але рівні“ інституції, насправді заклади для негрів є значно гірші, як установи для білих. Вони мають і бідніше устаткування, і слабших педагогів. Досить мало негрів їде вчитись у державні чи приватні каледжі, розташовані на півночі. Цьому перешкоджає і брак грошей для оплати навчання, і побоювання несприятливості через расову нерівність.

В світі цих фактів стає зрозумілою важливість наряди, що відбулась у листопаді в питанні про застосування дійсних демократичних принципів у прийманні до каледжів. Перший раз в історії зустрілося 100 видатних працівників на полі освіти, щоб обговорити питання расової та релігійної нерівності у практиці каледжів. Були директори каледжів, декани, особи, відповідальні за приймання студентів, керівники освітньої сітки. Конференція була скликана Американською Радою Освіти і Лігою Боротьби з Расовою Нерівністю.

На конференції піднесено багато цікавих питань. Наприклад, в той час як одкрито будьяка нерівність не оголошується на практиці застосовується система квот у прийманні до каледжів осіб певної расової чи релігійної приналежності. За цією системою деякі каледжі намагаються тримати кількість негрів, жидів та італійців не вище певного, заздалегідь визначеного, відсотка. З числа 206 ньюйоркських каледжів та університетів, які подали інформацію про те, як вони приймають студентів, 25 пови-

домили про обмеження на основі раси чи віри.

Кілька років тому проведено дослід в каледжах стейту Нью Йорк, яке показало, що з числа кращих студентів, що академічними успіхами висулилися у кращу „четвертину“ своєї класи, прийнято: від нежидів — 72% з тих, що подали заяви, а від жидів — 51%.

Дослід в стейті Коннектикут теж показали, що приватні каледжі-прийняли 30% з тих італійців, що подавали заяви, 41% з жидів, 71% з протестантів і 75% з католиків — не італійців.

Дослід по всій країні показали, що жидів трактують найгірше при вступі до каледжів, до католиків теж ставлення несправедливе. Отже, приймають лише 56% жидів, що подають заяви, згідно 67% католиків, що є досить мало, як порівняти з 77% протестантів.

Минулого року стейт Нью Йорк пробував боротися з цими обмеженнями, запровадивши „Закон про освіту“. Цей закон передбачав повну рівність студентів, незалежно від їх раси, кольору, релігії, переконання чи національного походження. Цей же закон передбачав, що перші релігійні угруповання можуть мати свої учбові заклади, в яких перевага належатиме студентам їх релігії.

Вини ми перерахували лише деякі з проблем, що обговорювалися на засіданнях групи робітників освіти, що проводилися під головуванням Ендрю Іві, віце-президента Університету Іліной. Конференція відбулась в Шікаго і тривала 2 дні.

Конференція визнала, що окремі райони ЗДА мають свої специфічні проблеми. Наприклад, на південному заході стоїть проблема з латино-американцями, а на далекому заході і узбережжі Тихого Океану проблема молоді, що походить з азіатських країн. Проект закону, подібного до закону, прийнятого в стейті Нью Йорк, викликав багато суперечок, але всі погодилися, що систему квот ні в якому разі не можна толерувати, бо це суперечило б демократичним принципам.

Делегати прийняли програму з трьох точок, яка є тільки початком, але вже стано-

Дай, Боже і Вам такого!

Коли нашого брата напад чхавка, люди бажать йому доброго здоров'я. В такому випадку — як не важко, в такому випадку, жертві говорити — вона, зі сльозами в очах і носом у платку, дякує. Коли ж жертва каже:

— Широ дякую. Дай, Боже — і вам такого!

Після такої відповіді побажання вриваються — і люди на мас діло тільки із чхавкою.

З мільйонами мас переміщених осіб, багато сидить уже по цей бік океану. Коли цих людей вряди-годи й напад чхавка, то чхають вони тільки на своїх приятелів. Але багато скитальців сидить усе ще в європейських таборах і чхають від холоду й голоду в бараках. І от цікаво: скільки разів ділі в Європі чхне, сенатор Мек Каран з Америки гукає:

— На здоров'ячко!

Коли б у даному випадку, йшлося про звичайного ближнього, ділі могли б не дякувати. Але парсує, як пан сенатор, до того ще такому другові скитальців, як Мек Каран, обов'язково треба. І бідні скитальці дякують. Дякують пану сенаторові за „добру славу“ про них, за те, що не впустив до сенату законопроект про призд 339,000 скитальців до Америки й за всі подібні блага.

Зворушений глибокою вдячністю скитальців, містер Мек Каран поїхав до Європи, щоб побачити „он ди спат“, як вони живуть. І що там побачив? Побачив там „дорогі читачі, чого ні я ні ви не бачили“ — хоч не один з нас був ділі. Після повороту в Америку, Мек Каран заявив:

— Скитальці живуть краще, ніж багато людей в цій країні. Знаємо заслуги Мек Карана для скитальців, знаємо найвищий у світі життєвий стандарт Америки... Коли скитальці в бараках мають ще краще життя, ми гукнемо другові ділі:

— Дай, Боже — пане Сенаторе — і Вам такого!..

О. Сні

вить важливий фактор у зміні політики університетів та каледжів щодо прийому нових студентів. Ця програма передбачає:

1. Щоб всі каледжі намагалися викоринити будь-яку нерівність у ставленні до тих осіб, що подають заяви про вступ. Кожний учбовий заклад повинен опублікувати умови вступу.

2. Урядова грошова допомога повинна надавати даватися лише тим закладам, що не виявляють будь-якої різниці у ставленні до тих осіб, що подають заяви.

3. Треба вивчати відповідні закони в дії, щоб поцім застосувати їх доцільність в інших стейтах і районах.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИКІХ СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ЗБОРНІ ВІДДІЛИ В У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від 367, відбулись в неділю, 15. січня, в церковній залі, в год. 1:30 пополудні. Взяв участь, щоб всі члени явилися, бо контр. комісія здасть звіт за 1949 рік. Уряд Товариства на 1950 рік вибраний: М. Сорохей, предс.; В. Попович, секр.; М. Мельник, кас.; В. Швець, заст. предс.; А. Мельник, заст. секр.; І. Кордунський, заст. кас.; контр. комісія: А. Бабія, П. Гринів, С. Кречук; надз. хворих: І. Пукіш, К. Крук і В. Ващук; прапорчики: В. Бабія і К. Самагурський; госп. салі: С. Чайковський.

НАНТІОК, ПА. — Річні збори Тов. Вільна Україна, від 319, відбулись 15. січня в годині 2. попол. в Галі св. О. Ніколая при Гановер і Грін ул. Просимо, щоб всі члени були присутні на цих зборах, бо вважи справи до пологодження на вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Б. Савчук, предс.; Ю. Белого, секр.; П. Пішек, кас.

ЛІТВОТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від 292, подає до відомості всім своїм членам, що на річних зборах 26. грудня, по пологодженні формальних справ, підтверджено той самий уряд, який був: І. Форіс, предс.; Анна Левчук, заст. Д. Дубівний, рек. секр.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, фін. секр.; М. Гузіляк, заст. або помічник, секр.; контр. комісія: П. Ващук, І. Дячун і І. Столяр; догл. хворих: Кіндрат, Михайлюк і Анастасія Дідик; хорунжі: А. Малайя і Г. Михайлишин; диверк або господар: В. Шкільник; представники до У. Н. Дому: М. Гузіляк, Т. Михайлюк і А. Оніскавіч; до Федерції: І. Дячун і І. Форіс. Місячні збори відбуваються кожного місяця в другу неділю по першій в У. Н. Домі при 4655 Мартін ул. Перші збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 1:30 пополудні. На ці збори просимо громадо прийти. Члени, що платять річно або щомісячно, або котрі хотіли б так платити, і скористати з опусту, мають заплатити не пізніше як до 25. січня. Хто прислав поштою мас долучити, крім звичайної складки, на Колду, бот як річні бори ухвалили. Колда призначена на цілі Злученого Допомогового Комітету і У. К. Комітету. Тож жертвуємо щиро. Значиною 1950 рік не забуваймо присилувати нових членів. Початок вже є, а започаткував Іван Масляк, і то не зле! В справах Союзу голосіть до секретаря: 4928 Schlaff, Dearborn, а по телефону LU 2-7394. — І. Форіс, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від 316, відбулись в четвер, 12. січня, в Тов. Домі, 831 Джозеф Еве, в годині 8. вечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — І. Свердла, гол.; П. Котун, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ПІТОВУРГ, П. А. — Бр. св. О. Ніколая, від 53, повідомляє своїх членів, що річні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 1. пополудні, в галі У. Н. Січ ул. 11. Вигтем. Обов'язком кожного члена є бути присутнім, бо є важкі справи до пологодження. — За уряд: Марія Корна, предс.; Василь Сачко, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Сестр. Благодієння, від 125, повідомляє членів, що звичайні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 1. пополудні, в парафіяльній галі при Оклей і Райс ул. Просимо членів платити за збори. — За уряд: Івана Подола, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від 220, відбулись в суботу, 14. січня, в год. 8. вечір, в галі „парафіальній“, 4950 Палайна ул. На річних зборах одобрено цей самий уряд до 1950 року. Збори будуть відбуватись в той самий місці в другу суботу по місяцю. Кожний член, що мешкає поза містом, або котрий працює на ніч, має свої місячні або річні вкладки передати на руки секретаря перед зборами. Ті, хто мають платити річні вкладки, мають явитись на зборах і заплатити. Адреса секретаря: Григорій Гарасим, 3111 W. 54 Place, Chicago 32, Ill.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. О. Ніколая, від 106, відбулись в неділю, 15. січня, в годині 12. пополудні, в Домі Вільної УНС, 845 N. Western Ave. Просимо всіх членів і члениць прийти хоч раз в рік, бо маємо дуже багато справ до пологодження. Буде звіт контр. комісії за 1949 рік та вибір уряду на 1950 рік. Сусупейдованих в листопаді і грудні членів прошу прийти заплатити свій заборгований дог. та будуть знову прийняті в члени. Члени з членів мас діти, що це не є членами Союзу то просимо писати їх ім'я на цих зборах. — За уряд: Н. Ковальський, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дарський, секр. 1018 N. Trumbull Av.

ТАМТРАМ, МІШ. — Місячні збори Тов. Згода, від 20, відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в Українській Хаті, 2240 Грейлінг. Урядники на 1950 рік є вибрані: М. Прихитко, предс.; Н. Крупка, рек. секр.; І. Крупка, фін. секр.; М. Чорний, кас.; контролери: Д. Рубаха, П. Дмитришин і Н. Косій; надз. хворих: П. Герман, А. Красіцький і П. Квасний; організатор Н. Крупка. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде членицький звіт фінансовий. — За секр.: І. Прихитко.

БАЛТИМОР, МД. — Бр. Преса. Тройці, від 320, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано той самий уряд на 1950 рік. Місячні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 3101 O'Donnell St. Просимо членів прийти на збори, а довгують члени вижити свій дог. Збори будуть відбуватись в другу неділю по першій. — Н. Маршак, предс.; Г. Шульська, секр.-кас.

МКЕІРС РОКС, ПА. — Бр. св. Володимир, від 92, повідомляє своїх членів і позамісцевих членів, що річні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 12:30 пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на збори, бо є важкі справи до пологодження; буде звіт уряду і вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: В. Кремін, предс.; П. Паньчак, кас.; В. Рудавський, фін. секр.; Д. Андрич, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Сестр. Родж. Преса. Тройці, від 36, повідомляє своїх членів, що річні збори відбулись в суботу, 14. січня, в галі церковній, в годині 6. точно. Просимо членів явитись на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення і буде звіт контролери за минулий рік. На річних зборах вибрано уряд як слідує: Елвін Геруля, предс.; Н. Восіковська, заст.; Марія Ходак, секр.; Софія Гузіляк, заст.; Анастасія Гринцак, кас.; Марія Полюїт, заст.; контролери: Марія Онуфрив, Марія Гойсак і Марія Кек; до прапора: Олена Скоробак і Анна Максимів; надз. хворих: Анна Волк, Олена Крайовська і Евдокія Волошин; на Вест: Марія Таркуліч і Кесія Лялька; до світла: Юстина Ліса і Катерина Шурго; господарня галі: Татяна Гарбуз. — За уряд: Е. Геруля, пр.; Н. Гринцак, кас.; М. Ходак, секр.

ГОЛІОК, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 52, відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в литовській Клубі, 16 Джексон ул. Просимо всіх членів і позамісцевих членів прийти на час, вислухати звіт уряду і контр. комісії за 1949 рік та вибрати уряд на 1950 рік і пологодити інші важкі справи. — За уряд: І. Процишин, предс.; І. Рабець, кас.; Д. Хруляк, секр.

ТОМАСОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від 421, повідомляє всіх членів, що збори відбулись 14. січня під ч. 91 Проспект ул. в годині 8. вечір. Просимо всіх членів явитись на ці збори, бо є важкі справи до пологодження. — За уряд: Т. Міхліс, предс.; М. Шипіцька, кас.; Юлія Береза, рек. секр.

ВОСТОК, МАСС. — Річні й місячні збори відділу 374 відбулись 15. січня в Elisabeth Peabody House, в годині 3. пополудні. Просимо всіх членів обов'язково прийти на ці збори, бо є важкі справи до пологодження і буде звіт уряду та вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Улашківський, предс.; М. Вйлак, кас.; М. Кисіль, фін. секр.

ГЛЕСТОНБУРІ, КОНН. — Бр. св. Ів. Хрестителя, від 138, повідомляє своїх членів і позамісцевих членів, що річні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в галі церковній при Гров ул. На порядку денним буде звіт урядників за минулий рік і вибір уряду на біжучий рік. Тому просимо всіх членів явитись на вище означений час. — За уряд: М. Когут, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Куїкевич, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Річні збори Бр. св. Арх. Михайла, від 352, відбулись в неділю, 15. січня, в годині 1. пополудні, в галі Секенд ул. Просимо всіх членів і члениць прийти на збори хоч раз в рік, бо маємо дуже важкі справи. Буде звіт уряду на 1950 рік. Взяв участь довгують членів вижити свій дог. — За уряд: Д. Лявський, предс.; М. Гавриляк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в Гром. Домі. Просимо всіх членів бути присутніми, бо контролює дасть звіт за минулий рік і буде вибір делегата на конвенцію УНС. — За уряд: П. Закокорський, предс.; Ф. Трос, кас.; В. Новак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василя, від 339, відбулись в суботу, 14. січня, в год. 7. вечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори. Уряд на 1950 є вибраний: І. Жмунти, предс.; М. Куїчак, заст.; В. Мушнік, кас.; Ю. Сенючін, заст.; А. Хромак, секр.; С. Лупацький, заст.; контролери: І. Сорока, О. Буда, І. Сорока. Адреса секр.: Andrew Chremyusck, 921 S. Cecil St., Phila. 43, Pa. Tel. GR 2-4195.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 64, відбулись 13. січня, в годині 7:30 вечір, під ч. 100 Market St. Проситись членів заплатити всі свої дог. — J. Burney, Sec'y., 236 Gilbert Ave., East Paterson, N. J.

ГЕРКІМЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від 192, відбулись в неділю, 15. січня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі. Уряд на 1950 рік є той самий. На зборах буде вибір делегата на конвенцію УНС. — К. Долганов, предс.; М. Коник, кас.; М. Політало, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від 280, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулись в неділю, 15. січня, в годині 3. пополудні в У. Г. Клубі, 608 Вест Лаканава Еве. Контроль дасть звіт за минулий рік і буде вибір уряду на 1950 рік. — О. Запотоцький, Р. Рубльовський.

ОЛІФАНТ, ПА. — Річні збори Бр. св. Кирила й Методія, від 88, відбулись в неділю, 15. січня, за раз по Сл. Вокій, в українській парафіяльній школі, кімната ч. 3. Порядок дня: Річний звіт урядників і контр. комісії за 1949 рік, вибір уряду на 1950 рік, нові справи. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів обов'язково явитись на річні збори. — Г. Костик, предс.; П. Саламаха, секр.-кас.

ВІНГЕМТОН, Н. Н. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від 21, відбулись в суботу, 14. січня, в годині 7. вечір, в У. Г. Домі, 43 Wovons Ave. Просимо всіх членів обов'язково явитись на збори. — За уряд: Н. Коцан, предс.; Т. Сомик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АН. — Тов. ім. Івана Франка, від 241, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулись 14. січня в годині 2. пополудні. На цих зборах буде вибір уряду на 1950 рік і делегата на конвенцію УНС. Збори відбулись в галі 74 Геріс Еве. — М. Камфонік, предс.; П. Дому, рек. секр.; С. Вардчевський, кас.

NEW HAVEN, CONN. — The Annual meeting of Branch 414 will be held on Sunday, January 15, at 12:00 noon, at 127 Park St. All members are urged to attend. — Helen Breziki, Sec'y.

ДЖЕМЕНКА, Н. Н. — Бр. св. Юрія, від 160, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулись в суботу, 14. січня, в годині 8. вечір. Обов'язком кожного члена є явитись на збори, почути звіт урядників за минулий рік і вибрати уряд на біжучий рік. — Я. Притика, пр.; Т. Вілоус, кас.; М. К. секр.

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Любон, від 143, відбулись в неділю, 15. січня, в год. 2. попол., в укр. салі, на котрих буде вибір уряду і пологодження інших справ. — О. Левоник, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від 349, відбулись 15. січня в годині 2. пополудні в домі Лісного. На зборах буде звіт урядників і контролери та вибір уряду на 1950 рік. Обов'язком кожного члена є бути на річних зборах. — І. Шегера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

ГЕМСТЕД, Л. АН. — Тов. Укр. Січ, від 327, повідомляє членів і члениць, що річні й місячні збори відбулись в суботу, 14. січня, в годині 7:30 вечір, в галі парафіяльній, 709 Фронт ул. На цих зборах буде звіт контр. комісії за минулий рік, вибір уряду на 1950 рік і обрання місцевих владок. Ці збори мали відбуватись 31 грудня, але не відбулись з браку членів. Тому коли член не явився на ці збори буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — За уряд: І. Душенчук, пр.; Т. Вагрія, кас.; М. Кирич, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — Подасмо до відомо, що місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від 306, мали відбуватись 14 січня, відбулись 12. січня в годині 7:30 вечір. Взяв участь члени прийти на ці збори і привести нових кандидатів в члени. Котрий член ще не зложив жертву на пресовий фонд „Свобода“, хай привне на збори. На річних зборах вибрано той самий уряд на 1950 рік. — С. Вереза, предс.; І. Ошуст, кас.; А. Андришів, секр.

ПОПУКУВАННЯ

Попикуйте ОЛЕКСАНДРА з дому Сидельника, зам. МИХАЙЛОВИЧА, з села Вільки Мазовецькі, пов. Рава Руська, Восв. Львів, яка перебуває в Нью Йорку. Хто про неї знає, або вона сама, голосіть до:

ІВАН НЕЧИПОР,
син Анто́на і Дорки
258 Johnston Ave., Jersey City, N. J.

МИХАЙЛО БАРАН попикує ОЛЬГІ БАРАН і її сестру, котра прибула до Америки в 1948 році із села Базару, повіт Чортків. Хто знає про них, прошу писати на адресу:

МУСНАЛО БАРАН,
Box 308, Kapuskasing, Ont., Canada.

Попикуйте рідного брата ІВАНА ДНІСТРІНСЬКОГО і швагра ЮРІЯ РУДОГО з села Дністрів-дубовий, повіт Турка, Галичина. Хто знає про них, або вони самі, прошу писати на адресу:

ДНІСТРАНСЬКИЙ ДМІТРО,
R. L. c/o L. Barksdale
Marks, Miss.

КОСТИК ПЕТРА, батька, та вуйнів Дмитра і Микола ЗЛУНКЕВИЧ із села Лукавець, пов. Любачів, шукать Костик Юстина, зам. Мазепа. Попикувати працювали давно в Нью Йорку. Адреса:

MAZEPA YUSTYNA,
a Solterre, (Loiret), France.

ПАНАС КУЗЬМОВИЧ БУБЛИЧЕНКО, розкопаний в селі Каралеші, Київського повіту, попикує землякорича МАКСИМЕНКА АТОФАНА ДЕМІДОВИЧА, який виїхав до Америки 1918 р. Хто про него знає, або він самий, прошу зголоситись:

PANAS BUBLITSCHENKO
Chapelle les Herlaimont
Rue de la Paix W4, Hainaut, Belgie

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗУ!

ІВАН БУНКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІНІА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7681.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦАХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 185 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtrose 5-8577